

НАЦИОНАЛЕН КОНКУРС „МЛАД ИКОНОМИСТ – 2018г.“ */анотация/*

Съюзът на икономистите в България обявява 14-тия Национален конкурс: “Гласът на младите за силна икономика” - 2018 г. на тема: „Регионалните диспропорции в съвременна България: икономически, социални и демографски предизвикателства“.

Като имаме предвид, че проблематиката на регионалното развитие е важна предпоставка и фактор за социално-икономическия напредък на България, предлагаме за дискусия и оценка възможностите и перспективите за преодоляване на регионалните диспропорции. Те са факт, който основателно заслужава особеното внимание на цялото ни общество, в това число на подрастващото младо поколение. С личния си избор в образованието и професията си младите хора на България могат да допринесат за по-нататъшното икономическо развитие, което да осигурява по-благоприятно териториално сближаване на районите и цялостно повишаване на общественото благосъстояние на нашия народ.

Целта на настоящия конкурс е да стимулира ангажираността на младите хора в България за актуална оценка, осмисляне и търсене на полезни решения на проблемите на териториалното развитие на България, в това число на развитието на родното им населено място, областта и общината, където живеят. Разкриването на конкретните прояви на регионалните диспропорции може да подпомогне по-доброто прилагане на стратегически планове и подходи на национално и местно равнище в интерес на по-добре балансирано и интегрирано социално-икономическо развитие на България.

Визията на младите хора в България относно възможностите и перспективите за преодоляване на регионалните диспропорции са особено важни на настоящия етап. Тази визия може да ни даде и по-обоснована мотивация за образование и кариерно развитие на младите хора в България предвид възможностите, които с общите усилия на държавата и обществото могат да се открият и да се развият в конкретни сфери на икономиката на всяка област, град, село и община в страната ни.

Регионалните диспропорции имат неблагоприятни последици за българската икономика и общество в няколко важни конкретни аспекти:

На първо място, около една трета от областите на България страдат от дълбоки икономически структурни проблеми, които пречат за увеличаването на производството, инвестициите и заетостта. Поради стагнацията в развитието им редица населени места,

общини и райони се обезлюдяват вследствие трудовата миграция към по-големите градове и към чужбина. Това не само задълбочава различията между развиващи се и изоставащи области, но води и до наличие на устойчиви неравновесия в макроикономическото развитие на страната ни, които като цяло пречат на ускоряването на икономическия растеж и повишаването на ефективността на българската икономика.

На второ място, задълбочаването на междурегионалните различия води до диспропорции на пазара на труда и доходите. Неблагоприятни са по-големите социално-икономически неравенства, особено в периферните райони, което неизбежно води до задълбочаване на демографската криза. Създава се порочен кръг - ниското качество на живота подтиква хората да емигрират, а липсата на млади и квалифицирани хора не може да привлече инвеститори към малките и средните градове. В изоставащите области и общини бизнес средата не е благоприятна и това повлиява негативно привличането и увеличаването както публичните, така също и на частните инвестиции, чрез които би могло да се модернизират и развият производства, бизнес и заетост и да се стимулира повишаване на доходите и в по-малките общини и населени места.

На трето място, социално-икономическото изоставане на редица райони на страната влияе негативно върху демографското развитие и развитието на човешките ресурси. Възникват устойчиви неравновесия по показателите за образование, квалификация и развитие на човешките ресурси. Нежелани са предизвикателства пред стопанското управление във връзка с натрупването на дълговете на общинските бюджети и преодоляване на недофинансирането на важни за обществото системи на образованието, здравеопазването, борбата с престъпността и поддържането на вътрешния ред и сигурността, особено в по-малките населени места.

Съвременната икономическа дискуссия в България и в рамките на ЕС подкрепя тезата, че намаляването на междурегионалните различия както в национални рамки, така също и в рамките на ЕС като интеграционна общност може да стимулира икономическия растеж и да допринесе за социално-икономическото развитие на страната.

От участниците в Националния конкурс се очаква да представят свои оценки за съществуващите проблеми, както и да направят предложения за по-добри решения за намаляване на регионалните диспропорции и за засилване на икономическото и социално сближаване на страната ни с развитите европейски страни.

За целите на конкурса участниците могат да разгледат различни аспекти на проблемите на регионалните диспропорции и възможностите и средствата за тяхното преодоляване в перспектива.

Предлагаме примерна структура на тематични направления, с примерни конкретни въпроси и теми за изследване. Изброените по-долу теми ни най-малко не ограничават индивидуалния избор, който участниците в конкурса могат да направят за написване на своето есе или разработка.

Икономически измерения на диспропорциите между районите и областите в България

- Кои са причините и факторите едни области да са по-развити или проспериращи, а други – по-бедни или изоставащи?
- Влияят ли нивата на местните данъци и такси върху решенията за инвестиции?
- Кои области и сектори на икономиката на България са привлекателни за инвестиции за регионално развитие?
- Защо негативните демографски тенденции крият рискове за българската икономика?
- В кои области и градове доходите и заплатите са най-високи?
- Зависи ли качеството на образованието от регионалните диспропорции и как се отразява това на икономиката?
- Има ли връзка между степента на икономическо развитие на населените места и престъпността?
- Как могат да допринасят държавните и общинските институции в градовете и общините за регионалното развитие?

Социални и демографски аспекти на регионалните диспропорции

- Има ли значение регионалното развитие за заетостта и доходите на населението?
- Какви са различията в пазара на труда в изоставащите региони за разлика от развиващите се региони на страната?
- Как влияе недостатъчното предлагане на работни места и доходи върху трудовата миграция на населението?
- Защо бизнесът се нуждае от внос на работна сила от чужбина и какъв ефект ще има това върху регионалното развитие?
- Каква е връзката между трудова миграция и обезлюдяването на българските села като социален феномен?
- Как изглежда картата на бедността в страната по региони?
- Има ли връзка между недоразвитостта на регионите, ниските доходи и обезлюдяването на конкретни области и общини?
- Къде демографските тенденции са най-неблагоприятни?

Организационният комитет на конкурса „Млад икономист – 2018г.“, провеждан под надслова „Гласът на младите за силна икономика!“ пожелава на всички участници - ученици, студенти, докторанти, млади специалисти и предприемачи, успешна творческа работа в търсенето на нови решения в предизвикателствата пред регионалното развитие на България в 21-ви век!

**От Организационния комитет
София, 9 март 2018г.**